

LEYDSCH

MAANDAG

COURANT.

DEN 26 FEBRUARIJ.

KONINKLIJKE AKADEMIE

VAN

BEELDENDEN KUNSTEN
TE AMSTERDAM.

De Raad van Bestuur der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam;

Gelet op art. 19 van het Reglement dier instelling, alsmede op het Besluit van Z. M. van 21 Mei 1821, betrekkelijk het dingen naar den grooten prijs bij de Koninklijke Akademie.

Geeft mits dezen aan de belanghebbenden openlijk te kennen:

1°. Dat er een wedstrijd, wegens den tweearigen grooten prijs, aan de Akademie voormeld, alhier, dit jaar, zijn zal, en dat dezelve geopend zal worden op den 5den Mei aanstaande, in het lokaal van voormelde Akademie, des morgens ten 9 ure precies.

2°. Dat het vak, waarin gemelde wedstrijd dit jaar plaats zal hebben, is dat van Bouwkunde.

3°. Dat deze groote prijs, door Z. M. zoo goedgunstig toegestaan, gelegen is in het genot, gedurende vier jaren, van een Pensioen van *twaaif honderd guldens*, ten einde zich gedurende dien tijd, ter bevordering der studie, buiten 'slands op te houden, en daarvan ten minste drie jaren in Italie door te brengen, of in het land, hetwelk ter beoefening best geschikt zal bevonden worden.

4°. Dat niemand naar dezen hoogsten prijs zal kunnen mededingen, dan die in het Rijk geboren, of van Nederlandsche Ouders is, en gedurende het laatste jaar aan de Akademie alhier, of op eenige andere Akademie of School binnen het Rijk, is onderwezen.

5°. De mededingers zijn verplicht vóór den eersten April eerstkomende, schriftelijke opgave te doen van hunne namen en woonplaatsen, en daarbij de noodige bewijzen van geboorte, studien enz., in te zenden bij den Sekretaris, aan het lokaal der Akademie boven de groote Beurs; ten einde een voorloopige wedstrijd zou kunnen plaats hebben, wanneer een te groot aantal mededingers zich mogt aanmelden, zullende hun in dat geval daarvan bij tijds behoorlijke kennis gegeven worden.

Amsterdam, den 7den Februarij 1827.

D. W. ELIAS, President.
H. DE FLINES, Sekretaris.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 17 Februarij. De tijding, heden morgen omtrent de gezondheid van den Heer Canning ontvangen, is zeer voldoende. De Geneesheeren vertrouwen, dat Zijne Exc. thans zonder nieuwe instortingen, verder herstellen zal.

In de Kamer der Gemeenten heeft men voor eene jaarlijksche som van 9000 ponden sterling voor H. H. K. K. H. H. den Hertog en Hertogin van Clarence gestemd.

De Heer H. Hardinghe verzocht hebbende, dat de Kamer zich in geheim committé mogte veranderen om over de begroting voor de artillerie te stemmen, wenscht de Heer Maberley vooraf den staat van 's Lands finantien te kennen. Hij maakt een weinig geruststellend tafereel van de hulpsbronnen van Engeland, en hij meent, dat de Kanselier zich in zijne berekeningen vergist heeft.

De Kanselier der Exequier treedt in vele bijzonderheden om te bewijzen, dat hij zich niet vergist heeft en dat de hulpmiddelen van Engeland in geen ongunstigen staat zijn, waarin hij volkomen slaagt.

De Kamer gaat over ter stemming van de begroting voor de artillerie, ten bedrage van 979,894 ponden st.

— Wij hebben heden morgen de dagbladen van Lissabon, van den 5, 6 en 7den, ontvangen, zij bevestigen volledig de tijding, dat de opstandelingen tot op den afstand van eenige mijlen van Oporto genaderd waren; maar dat zij, in allerijl, over Braga, ten halvenwege tusschen Oporto en de grenzen van Spanje gelegen, de vlucht genomen hadden. Zij hebben zich verder naar den kant van Gallicie gerigt, waar de Spaansche autoriteiten waarschijnlijk weder tegen de verklaring van Koning Ferdinand handelen zullen. De uitkomst zal in alle gevallen eenen beslissenden invloed hebben op de betrekkingen tusschen Spanje van den eenen kant, en Portugal verenigd met Groot-Brittanniën ter andere zijde.

Het plan der opstandelingen was overigens wel beaamd en met veel stoutmoedigheid uitgevoerd, maar de uitmuntende voorzorgen door den Generaal Stubba genomen, hebben Oporto gered, en terzelver tijd de aanmerkelijke eigendommen der Engelsche Kooplieden. De Generaals Villa-Flor, Angeja en Mello hebben alles gedaan, wat men van hunnen moed en hunne vaderlandsche liefde konde verwachten, en hebben zich met zeer veel behoudigheid het feil slaan der opstandelingen ten nutte gemaakt om hun hunnen buit te ontnemen en ze tot eene overhaaste vlucht te dwingen. Daar zij tot op negen mijlen van Oporto genaderd waren, is de verslagenheid buitengemeen groot geweest onder de Engelschen, die zich gelukkig rekenden indien zij hun leven ten koste van hun goed zouden kunnen redden; wij willen hopen, dat dit het laatste gevaar geweest zij,

waaraan onze landgenooten zullen blootgesteld wezen, maar om er zekerder van te zijn, weten wij geen beter middel, dan dat men onze scheepsmagt vermeerdere, die waarschijnlijk onvoldoende zoude wezen in een groot gevaar; het eenige geval nogtans waar voor men ze in statie houdt.

— Zie hier het afschrift van eenen bijzonderen brief, dien wij heden morgen, onder dagteekening van den 7de, uit Lissabon ontvangen hebben, en die den hoofdzake lijken inhoud van eenen brief aan den Minister van oorlog bevat.

De Markies van Angeja, was den 3de te Braga, hij zou den volgende dag Chaves aanvallen, die voor hem heen over de brug van de Prado vlugte. Angeja, Villa-Flor, en Mello hebben zich vereenigd; de opstandelingen vluchten naar den kant van Gallicie. Johan la Cerda, heeft gewichtige diensten in de twee Beiras bewezen. De Generaal Stubba verdient den grootsten lof. De Generaal Mello is aan het hoofd der infanterie, en Villa-Flor aan dat der kavallerie.

— Een ander brief van den 7de, meldt, dat de Engelsche troepen te Coimbre aangekomen zijn, en dat de staf Lissabon, binnen een paar dagen, verlaten zou.

De Kamer der Gedeputeerden heeft den 5 Februarij eene wet aangenomen, waardoor de havens van Lissabon en Oporto voor de koopvaardischepen van alle natien, met welke Portugal niet in oorlog is, zullen openstaan; en ingeval van oorlog, zullen de bijzondere eigendommen, die zich in de havens of stapelplaatsen bevinden, geëerbiedigd worden.

— De overeenkomst, welke den 5de dezer maand te Parys tusschen de Engelsche en Spaansche Commissarissen gesloten is, opzigtens de voldoening der sommen door Spanje aan Engelsche onderdanen verschuldigd, is naar Madrid gezonden om de koninklijke sanctie te erlangen van Z. Kath. M., zonder welke zij niet zoude kunnen worden ten uitvoer gebragt. Men hoopt dat geene nieuwe moeilijkheden den Koning Ferdinand beletten zullen om zijne bekrachtiging te geven aan eenen maatregel, die hem op dit oogenblik geen geld kost, terwijl de weigering aanleiding zoude kunnen geven tot ernstige gevolgen.

— den 19 Februarij. De geconsol. zijn 80 en 1 half; voor April 80 en 3 achtste; Columbiaansche 37 en 1 half; Mexicaansche 66 en 1 half; Cortes 13.

FRANKRYK.

PARIJS den 19 Februarij. In de zitting van de Kamer der Gedeputeerden rapporteert de Heer Bonner, namens de commissie ter onderzoek van het ontwerp van wet op de drukpers, dat zij bij hare amendementen persisteert, die streken om van het ontwerp van wet eene wezenlijke wet van beteugeling, en niet eene wet van vooringenomenheid (*prevention*) te maken. De maatregel om slechts aan een voorloopig onderzoek te onderwerpen de brochures beneden de twintig vellen en beneden het formaat in 18vo., is zeer sterk bestreden geworden. Men heeft zijne weinige krachtadigheid aangehaald; zeer waarschijnlijk zullen er andere maatregelen voorgesteld worden; de commissie zal ze beoordeelen.

Voor al omtrent twee gewichtige vragen, volhardt de commissie bij de conclusien van haar rapport. De eene heeft betrekking op de eigenaren redacteurs der dagbladen; de andere op de verantwoordelijkheid der drukkers. De commissie oordeelt, dat, wanneer men het getal der eigenaren van dagbladen onbepaald laat, men behoort te vorderen, dat de verantwoordelijkheid nederkome op een, twee of drie eigenaren, die een derde gedeelte van den eigendom en van den borgtocht vereenigen zullen, of zelfs de helft, wanneer het andere periodieke werken betreft.

Men heeft eene gewichtige tegenwerping gemaakt, omtrent art. 6, medebrengende, de provisionele uitvoering van de verklaring, waarbij de directeur van het boekwezen, of de Prefecten in de departementen weigeren zouden de eigenaars-redacteurs toe te laten. Men heeft gezegd, dat het noodzakelijk zoude zijn, dat die verklaring binnen een bepaald tijdruim afgegeven wierd, cmdat, in den tusschentijd, de uitgaaf van het dagblad zou stilstaan. De commissie, zegt de rapporteur, is over dit onderwerp niet geraadpleegd; maar ik kan, wat mij betreft, zeggen, dat mij deze tijdbepaling allezins regtvaardig voorkomt; ik heb er met verscheidene leden der commissie over gesproken; en ik geloof niet, dat, wanneer dit amendement voorgesteld wordt, het tegenkanting ontmoeten kan.

Wat de verantwoordelijkheid der drukkers betreft, gelooft de commissie, dat haar amendement, hetwelk strekt om ze ter beslissing der regtbanken te laten, aller redelijkst is. Dat voorstel zal niets anders te weeg brengen, dan dat het den drukker omzigtiger maken zal. Hij zal den schrijver achter zich hebben; hij zal verplicht zijn, narigten ten zijnen opzichte in te winnen; hij zal zekerder zijn, eendeels van deszelfs zedelijkheid, en, anderdeels, van zijne geldelijke genoegzaamheid; en deze beschikking kan, even weinig als het voorloopig vertoef van vijf dagen, tusschen de erlegging (depot) en de uitgaaf voor de kleine werkjes, beneden de twintig vellen, niet als verderfelijc voor het boekwezen beschouwd worden.

(Het vervolg op den kant van deze bladz.)

Chaise. De kerkelijke geboden geëindigd zijnde, hebben de Graaf Daru en de Maarschalk Hertog van Dalmatie eene lofrede op den overledenen uitgesproken. Men heeft onder den lijkstoet opgemerkt de Maarschalk Markies de Lauriston, de Hertog van Bassano, de Hertog de Valmy, de Hertog de Plaisance, de Hertog de Montebello, de Hertog de Praslin, de Generaal Markies Maison, Graaf Sebastiani, Graaf Mathieu Dumas, Baron Gourgaud, Excelmans, Petit enz.

Bergister waren de 5 pCts. 101 fr. 25 c.; de 3 pCts. 68 fr. 65 c. De Bank-Actien 1990.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 21 Februarij. De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden, ten half overmiddag, (Het vervolg op de volgende bladz.)

staande de Grootzegelbewaarder, met toestemming van den Koning, zich daarmede gevoegd had, de President Ravez begreep, daar het zich in de wet bevond en de spreker in zijnen naam sprak, evenwel te moeten in omvraag brengen) aangenomen.

Het artikel der wet wordt, zoo als het zich dien ten gevolge bevindt, ter discussie gebragt, en de voortgezette discussien tot morgen geadjourneerd.

— den 22 Februarij. De lijkdienst van den Heer de Caulincourt, Hertog van Vincence (lezen wij in de *Etale*) heeft gisteren in de Kerk Notre-Dame de Lorete plaats gehad. De slepen van het doodkleed werden gedragen door de Heeren Maarschalken Hertogen van Dalmatie en Trevisse, de Graven Daru en Mollien. Na den Kerkdienst is het lijk van den Hertog van Vincence overgebragt naar het kerkhof du Père de la

immers genoegzaam om zich meer aan de behandeling van zaken toe te wijden.

— De Heer de Caulincourt, Hertog van Vincence, in leven Minister van Buitenlandsche Zaken, en Gezant van Frankrijk, is aan de gevolgen eener lange ziekte, in den onderdom van nauwelijks 54 jaren, alhier overleden, na, op zijn verzoek, met den geestelijken bijstand door den Aartsbisschop bediend te zijn geweest. Morgen, Woensdag ten twaalf ure, zal de uitvaart plaats hebben.

— Den 21 Februarij. In de zitting der Gedeputeerden van gisteren en heden, wordt het voorgesteld amendement van den Heer Chamans en een ander van den Heer Bonville verworpen, en de twee amendementen van de commissie op het 1ste artikel van het ontwerp van wet op de drukpers, (hetwelk niettegen-

De rapporteur vergelijkt verder het ontwerp en de amendementen tusschen elkanderen. Hij zult, eindigt hij, overwegen en oordeelen.

De artikelen der wet, worden achtereenvolgens benevens de daarop voorgestelde amendementen, een voor een, behandeld. In de eerste plaats artikel 1, en een daarop voorgesteld amendement van den Heer Chamans, waarover de deliberation begonnen en verder geadjourneerd worden tot morgen.

— Den 20 Februarij. Een brief uit Londen meldt, dat Lord Liverpool door eene beroerte overvallen en gevaarlijk ziek is. De gezondheid van den Heer Canning was in tegendeel veel beter.

Volgens de Engelsche dagbladen, zou de regterzijde van Z. Exc. geheel verlamd zijn, en er geene de minste waarschijnlijkheid zijn, dat hij immer herstelt,

De Indianen van *Peru* kusten en dienden de lucht, en de *Feniciers* bewoogen de rippen, wanneer zij zich oostwaarts keerden, herwekl bij hen het tekken was dat zij aanbidden wilden. De Kerkvader *Tertullianus* lakte hen deswege in zijn *Apologeticum*. De eerdienst, welken de oude *Mexicanen* aan de lucht als afgod bewezen, welken zij *Quetzalcoatl* noemden, en den dienst, welken de *Peruanen* aan de lucht zelve (Het verwoj op de volgende bladz.)

De Heer *Delanghe* doet namens dezelfde Commissie rapport over het verzoekschrift van eenige inwoonders van St. Frond, omtrent den impost op het gemaal. Zij beklagen zich over de wijze der repartitie, en dat er geene magt is om regt te spreken, tusschen de schat-

LEYDEN den 25 Februarij. Bij besluit van Z. M. den Koning, zijn bij voortduring tot Leden van de Kamer van Koophandel en Fabriken dezer Stad benoemd: de Heeren Mr. J. C. BUCAILLE, J. C. BRONGEST de *Oudste*, en H. TELDERS, welke op den 31 December l. l. hadden moeten afsteden.

(Het vervolg op den kant van deze bladz.)

De
bespr
landen
enkele
storte
van l
gelijk
waar
zich
kaans
naar
kaans
Staten
achtig
ten V
welke
Valle
breed
van
De r
snijde
zijn
zijn
Miss
twee
baar
vaar
Rivier
rivier
welke
de S
len,
mijl
beva
B
zijn
van
boo
lijke
gron
talri
van
alge
S
Kol
Val
nise
wan
to

heeft om de
niet meer
er het wil-
veld gewon-
kschrift ter
n, op ver-
rapport zal
eld.
dienzelfden
iffie te leg-
het arron-
aardender
gen de af-
in de get-
et strafwet-
die er de
opgeheven
nde Zatur-
Tijdingen
argemeester
eveningsche
Waterloo,
zeeld zijn,
te zoeken,
was, zulke
een brief
de hoogte
er loods en,
dat Z. Ms.
is; dat ge-
hij zich nu
niet had
Bergen in
van Noord-
praaid, ook
om die En-
naar En-
meer zuid-
zien of het
houden de
zich in ge-
terloo, dat
ningen krui-
dvoort, om
van Z. M.
den van de
er Stad be-
C. BRONS-
den 31 De-
N.
RAAG:
S
ERIKA
hrift: Oclo
edige oogen-
panjaarden.)
ische gevolgs
gedeeltelijk
kan, en de
hetwelk tot
zoek aanlel.
ls aan Paus
Julian Garca
in plaats van
den in de plaats
uiken figuren
vervulden het
ort van beeld-
dit gebruik,
n het Oosten,
zonder eigen
den, zoo als
eelen van het
et waren teet-
tot volmaking
die op eene
enwoordigden
nden men zich
g aan te dui-
daardigheid en
hebben gelijk-
onne paleizen,
aatsen achter-
de Feniciers in
uitgevonden,
ers verzekerd
n, en dat zij
de bewoners
Middellandsche
et toch waar-
kking nog niet
dat werelddeel
rika noemen,
zich bij hunne
ordurende ge-
e hen alleers
deze bladz.)

bewezen, schijnen overeenkomst te hebben met den dienst, welken de Feniciërs aan de winden bewezen, aan de welken *Usoo* altaren toewijde, volgens verhaal van *Eusebius van Cesarea*. Het wreedaardig gebruik om het bloed af te tappen en de afgoden daarmee te besproeien, is aan de Feniciërs en aan vele andere Indische volken gemeen. De Fenicische Godsdienstplegtigheden, om aan *Mercurius* stenen toe te wijden, door dezelven op hoopen te stapelen, schijnt een overoud gebruik ook der *Peruanen* te zijn. Zij plaatsen, zegt *Vader A. Costa*, steenhoopen op hunnen weg, met het bijgeloovig oogmerk, om zich van eenen gelukkige en voorspoedige reis te verzekeren. Er bestaan nog heden ten dage sporen van deze Fenicische gewoonte, in sommige gewesten van *Spanje*. De afgod *Rimac* staat in groot aanzien en heeft eene zeer groote vermaardheid bij de Indianen van *Peru*, hoofde van de Godspraken welke dezelve gaf. Deze afgod schijnt veel overeenkomst te hebben met den afgod *Rimmon* van *Damascus*. *Grotius* geloofde dat zij onder dit zinnebeeld de zon aanbaden, dien zij *Belsamen*, dat is: *Heer des Hemels*, noemden. Deze Godsdienstplegtigheden der Heidenen is aan bijna alle de Oost- en West-Indische volken gemeen, en schijnt wel de eerste en oudste geweest te zijn bij alle de afgodsdienaars. Toen de nieuwe Wereld ontdekt werd, vond men ook sporen van den *Slangendienst* der Kananeërs. *Torquemada* zegt, dat een groot deel der Indische stammen slangen aanbaden en derzelver bewegingen gade sloegen, om daaruit voortteekenen af te leiden. De Mexicanen onderhielden eenen slang, die rondom hunnen Afgod *Huitliputi* geslingerd was. Behalve dat, meenden de *Incas*, dat zij het vermogen hadden om zich in eene slang te veranderen, en het is onder die gedaante, dat *Atahualpa* voorgaf aan de wapenen van zijnen broeder *Huascar* ontkomen te zijn. Onwedersprekelijke getuigenis bewijzen ons, dat de Feniciërs de helden hunner natie tot Godheden ontschiepen, zoo als zij dit deden ten aanzien van *Hercules* en *Tinuis*: even zoo *Viracocha* in *Peru*, en *Quetzalcoatl* in *Mexico* streken ten bewijze dat de Indianen dit gebruik ook mede navolgden. Wat het volkskarakter aangaat, de schrijvers die dat der Indische volken afgeschilderd hebben, zoo als hetzelfde was tijdens de verovering der nieuwe wereld, stemmen bijkans allen overeen met het tafereel hetwelk *Plutarchus* geeft van de zeden der Feniciërs. Het gebruik om de lijken te bewaren was gemeen aan de Feniciërs en aan de Indianen van Amerika. Geen volk der oudheid heeft de Feniciërs overtroffen in het boogschutters werk en deze behendigheid was tot het toppunt van volmaaktheid gebracht bij de Amerikanen. *Bochart* brengt verscheiden getuigenissen bij, ten bewijze, dat de Feniciërs zich van vederen bedienden, tot onderscheiden lijfs-opschik; er was geen spoor meer van deze zeldzame kunst overgebleven, noch in *Europa*, noch in *Azie*, sedert de verwoesting van *Tyris*; maar onderscheiden Indische volken, bragten de kunst tot zulk een hoogte van volmaaktheid, dat zij onze bekwaamste kunstwerkers de grootste verwondering gaven.

DE VALLEI VAN MISSISSIPPI.

De Vallei welke door den *Mississippi* en deszelfs takken besproeid wordt, overtreft in uitgestrektheid alle andere landen, welker wateren zich niet anders dan in eene enkele rivier vereenigen om zich in den Oceaan uit te storten. De *Mississippi* verdeelt de Vereenigde Staten van het Noorden naar het Zuiden in twee tamelijk gelijke deelen, het eene Oostelijk het andere Westelijk, waaruit men bespeurt dat de Vallei, welke zij doorloopt, zich geplaatst vindt in het middelpunt van het Amerikaansche Gemeenebest. Oostwaarts strekt zij zich uit naar de *Alleghanische* bergen, welke het Noord-Amerikaansche Gemeenebest en Atlantische en Westelijke Staten verdeelt; ten Westen loopt zij tot aan de rotsachtige bergen (*rocky-mountains*) die de Staten en landen ten Westen van den *Mississippi* afzonderen van de landen, welker kusten bespoeld worden door de stille Zee. Deze Vallei strekt zich uit over den 19den graad noordooftbreedte en 23 graad lengte, en omvat eene oppervlakte van meer dan eene millioen vierkante Engelse mijlen. De rivieren welke deze onmetelijke landstreek doorsnijden, en zich ten laatste in de *Mississippi* vereenigen, zijn in grooten getale en stroomen in alle rigtingen, en zijn van eene buitengemeene lengte. Die, welke in de *Mississippi* aan de westelijke zijde vallen, zijn de *Arkansas*, twee duizend mijlen lang, waar van 1000 mijlen bevaarbaar; de *Missouri*, 4400 mijlen lang, waar van 2600 bevaarbaar. Men moet hierbij ook nog vermelden de *roode Rivier*, 500 mijlen, de *Desmoins* 800 mijlen, en de rivier *St. Pieter* 200 mijlen bevaarbaar. De rivieren welke zich ten Oosten bij den *Mississippi* voegen, zijn de *Tazoo*, 100 mijlen bevaarbaar, de *Ohio*, lang 945 mijlen, bevaarbaar in hare geheele lengte, de *Illinois*, 200 mijlen, de *Ouisconsin*, lang 350 mijlen, waarvan 180 bevaarbaar. Bijna alle koopwaren welke voor *entrepôt* vatbaar zijn, Indisch Suikerriet, Rijst van *Ethiopie*, Specerijen van *Malacca*, de Wijnranken uit Frankrijk en de Katoenboomen der Eilanden van de stille Zee, zijn de natuurlijke voortbrengselen van dezen rijken en vruchtbaren grond. Men vindt behalve dat in deze landstreek eene rijkje en zeldzame verscheidenheid van delfstoffen, van metalen die de hoogste waarde hebben en van eene algemeene bruikbaarheid zijn. Sedert de Amerikaansche omwenteling hebben er zich Kolonien gevestigd in het binnenste gedeelte dezer ruime Vallei; er hebben zich Staten en Regtsgebieden georganiseerd, en die oorden welke voormaals gansch woest waren, zijn in een rijkdom van twintig jaren herschapen tot steden, welke door hare rijkdommen wedijveren met hoofdsteden der oude wereld, welke eenwen noodig

gehad hebben om haren voorspoed te vestigen. *Nieuw-Orleans*, hetwelk naar zijnen omvang te rekenen, de zesde Stad der Vereenigde Staten is, telt thans reeds 40,000 inwoners, *Cincinnati* hetwelk in 1805 slechts eene bevolking van 500 inwoners had, telde er reeds 9600 in 1820, *Lexington* in Kentucky, had bij de laatste volkstelling 5300 zielen, *Nashville* in Tennessee, heeft 6000 inwoners, en *Saint-Louis* in Missouri, 4200 zielen. De geheele bevolking van dat land ten Westen der *Alleghanische* bergen, belooft, zonder de Indische oorspronkelijke bewoners mede te tellen, ongeveer 2,300,000 inwoners, hetwelk iets meer dan twee bewoners op elke vierkante Engelse mijl uitmaakt. Maar de *Civilisatie* verschijnt nog maar in haar eerste morgenrood over deze heerlijke landstreek, die voor de schoonste en vruchtbaarste van het gansche land van Amerika gehouden wordt. Het weinige dat men reeds gedaan heeft, verliest zich als het ware in de onmetelijkheid van deszelfs hulpbronnen, en de volkomene ontwikkeling van voorspoed en welvaart, welke deze landstreek bereiken kan, zal voor de volgende eeuwen een vraagstuk zijn, waardig om de aanhoudende pogingen van vele duizende menschen bezig te houden. Een land gelijk dit, zal, zoodra de tijd deszelfs schatten en hulpmiddelen alle zal hebben doen kennen, noodwendig uit zijnen boezem de rijkste en meest bevolkte steden en landen zien te voorschijn komen, welke de aardbol immer zal vertoond kunnen hebben.

Atlantis.

TIJDSCHRIFTEN IN NOORD-AMERIKA.

Onder de teekenen, welke den voorspoed van een land bewijzen, wordt bij velen, en niet geheel ten onregte, de vermenigvuldiging der Tijdschriften als een der zekerste gerekend. In *Spanje* bestaat slechts één Hof-Courant, die te *Madrid* gedrukt wordt; te *Rome* bestaat slechts één *Diario*, voor de Staten van den Paus; en een Officieele Courant te *Naples*, voor het Koninkrijk der beide Siciliën; men kan hetzelfde zeggen aangaande de overige Staten van *Italie*, en dezelfde verhouding heeft ook plaats, ten aanzien der Oostenrijksche Staten. *Engeland*, hetwelk zeer zeker het best geregeerde land van geheel *Europa* is, ziet eene geheel onberekenbare menigte Tijdschriften in het licht verschijnen; daarna komt *Frankrijk* en eenige gedeelten van *Duitschland*. Men kent op zijn best Tijdschriften in *Rusland*, alwaar het gros der inwoners slaven zijn, en een volstrekt en willekeurig Gouvernement heerscht, hetwelk geen antwoord van zijne daden geeft. Het is opmerkenwaardig, dat er in *Noord-Amerika* dorpen gevonden worden, uit niet méér dan dertig of veertig huizen bestaande, van welke dorpen elk een getal Tijdschriften in het licht geeft, gelijk staande, met dargene, hetwelk in alle de landen en staten van den Paus of van den Koning van *Spanje* bestaan. Men heeft bij eene nauwkeurige opneming, welke in 1824 door den Directeur-Generaal der Posten in de Vereenigde Staten van *Noord-Amerika* gedaan is, bevonden, dat er in dat Gemeenebest 598 Tijdschriften en Dagbladen uitkomen; en, wanneer men den loop nagaat, welke de zaken in dat gelukkige land nemen, is het te vermoeden, dat dit getal vermeerderd zal worden tot 20 of 25. De staat van *Ohio* alleen, welke een bijkans nieuw land is, geeft er 48, *Pensylvantie* 110 en *New-York* 137 uit. *Archives Philologiques.*

ENGELAND in 1826 met ENGELAND in 1776 vergeleken.

De bevolking van Groot-Brittannië belooft thans 8 millioenen inwoners meer, dan voor zeventig jaar. In vijf en twintig jaren is het getal der huizen, alleenlijk in *Engeland* en *Wallis*, de helft meerder dan voor 70 jaren. Vijftig jaren geleden geloofde men nauwelijks aan de bestaanbaarheid van *Canalen*. Vijftien millioen uit de publieke schatkist worden thans nuttig besteed aan deze werken, en de helft dier som aan derzelver voltrekking. Vijftig jaren geleden bezat *Engeland* op zijn best genomen, eene enkele Stoom- of Vuurmachine. Heden telt men er voor het minst 12 duizend in dat Koninkrijk, wier vereenigde kracht aan die van 250 duizend paarden gelijk staat, welke kracht voldoende zou zijn, om in een dag de allergruotste der *Pyramide* in *Egypte* op te heffen. Vijftig jaren geleden beliep de uitvoer van verwerkt katoen niet meer dan 250 duizend oude ponden; thans belooft dezelve 30 millioen ponden. Gelijktijdig nogtans is de uitvoer van wollen stoffen, in weerwil van de mededinging der *Saksen*, *Pruijsen*, *Spanjaarden* en *Noord-Amerikanen*, geklommen tot 2 en 1 half millioen pd. st. Vijftig jaren geleden beliep de invoer van zijde, slechts 300 duizend ponden; heden is dezelve tot bijkans 30 millioen toegekomen. De uitvoer van wolfe stoffen was 4 millioen; thans is dezelve 40 millioen. Vijftig jaren geleden beliep de waarde van uitvoer, zoowel nationale als vreemde, 15 millioen; heden is de uitvoer alleenlijk van Engelse goederen, méér dan vijftig millioen. Vijftig jaren geleden waren er in *Schotland* slechts twee of drie schepen van omtrent honderd tonnen; het geheele Engelse tongeld belooft thans op 250 duizend tonpartij door het *Hindoeïsme* te verdedigen, dat is de eeredienst en de oude gebruiken van *Hindostan*, en de anderen door daarentegen meer Wijsgeerige begrippen voor te staan. Het is een twist van denzelfden aard als die welke gevoerd wordt tusschen de *Edinburg Review* en de *Quarterly Review*; de *Morning Chronicle* en de *New Times*; de *Courier* en de *Etoile*. Aldus zijn op alle punten van den aardbol de oude en nieuwe denkbeelden als 't ware handgemeen. (Het vervolg op den kant van deze bladz.)

dit niet dat er ook menig artikel in het *Taling* en *Hindostan* enz. enz.: in opgenomen worde, en het is geheel niet vreemd om de kolommen, van een eenig nummer vier of vijf verschillende dialecten te zien bevatten. Na de *Sambhar-Darpana* komen de *Sabar-mouds* en de *Sambhar-Tandrika*, welke niet meer zijn dan eene bloote herhaling van alles wat dat Tijdschrift van *Serampore* reeds heeft medegedeeld. Daar de uitgevers dier tijdschriften niet kunnen putten uit de Engelse papieren, die hun niet dan met veel moeite ter hand komen, zoo vergenoegen zij zich met aan hunne lezers een beknopt overzicht te geven van de voorvallen, ongelukken als anderszins, welke in hunne stad en omstreken plaats grijpen. Zij begeven zich ook wel eens in zeer hevige twisdriften; de *reue* (Het vervolg op de volgende bladz.)

dezer tijdschriften naar orde van de reekening is de *Sambhar-Darpana*, welke reeds sedert den 23 Mei 1818 bestaat en op de persen van *Serampore* gedrukt wordt. Dit tijdschrift geeft het staatkundig nieuws van iedere week, korte berichten betrekkelijk de merkwaardigste gebeurtenissen en ontdekkingen van *Europa*, steeds met een nadrukkelijk opzien tot en handhaving van de belangen van het Britsche Gouvernement; men vindt in hetzelfde ook doorgaans twee en zelfs soms drie kolommen met onderhoudend, leerzaam en vermakelijk Mengewerk. Het is niet onbelangrijk hierbij op te merken, hoe de Redacteurs hunne pogingen aanwenden om aan hun Weekblad eene algemeene publiciteit te geven en aan een groot en gemengd aantal lezers te verschaffen; hoezeer het *Bengalisch* de tongval is waarvan zij zich allermeest bedienen, zoo belet

H I N D O U S C H E N T I J D S C H R I F T E N .

Er is eene daadzak welke zeer weinig bekend in Europa nogtans zeer opmerkenwaardig is, te weten dat er sedert ettelijke jaren in Indië Tijdschriften en Dagbladen bestaan, welke geschreven en uitgegeven worden in de onderscheidene tongvallen der Landtaal, die door de Inlanders gesproken wordt. In den loop van zeven jaren, is het getal dier periodieke schriften welke uitsluitend voor inboorlingen van dat uitgestrekte land bestemd zijn reeds tot zes geklommen. Vier zijn geschreven in het *Bengalisch* en twee in het *Persisch*, welke laatstgemelde taal zeer algemeen gebruikelijk is in Indië aan gene zijde van den Ganges. Het Eerste

nen, en verschaft werk aan 20 duizend menschen. Voor vijftig jaren, zegt *Chabners*, bedroeg de geheele marine niet meer dan eene vracht van 100 duizend tonnen; thans belooft dezelve ongeveer drie millioen tonnen, en geeft aan twee maal honderd duizend menschen werk. Van waar ontstaat deze ongeloofbare aanwas van welvaart? Van de Staatkundige, Burgerlijke en Godsdienstige vrijheid, welke alle Engelsen genieten; en vooral van een goed openbaar onderwijs. Wanneer zal men andere landen, die zeker niet minder hulpbronnen en hulpmiddelen hebben dan *Engeland*, denzelfden triap van voorspoed zien bereiken? Maar waar men ooit vrijheid zoude kunnen missen. Trouwens redelijke vrijheid n e n s . Bij onderwij, opvoeding en wetenschappen, is vrijheid geheel onmisbaar! *Journal des Connaissances Usuelles.*

De Timara-Nashaka of verwoester der duisternis schrijft in eenen geest die in volkomen regenspraak staat met deszelfs benaming of titel, aangezien het alle mogelijke pogingen aanwendt om de duisternissen te vermeerderen. Het is dit tijdschrift hetwelk alle wonderen van geheel Indië verkondigt. Wanneer men dit blad doorleest zoude men mogen gelooven nog in de gouden eeuw van het Hindouismus te zijn, en in de gelukkige tijden, toen de Goden van dat land nog regtstreeksche en persoonlijke betrekkingen onderhielden met de menschen. Wel verre van die zoogenaamde wonderen aan die regelen eener verstandige oordeelkunde te toetsen, spannen de Redacteuren der *Timara-Nashaka* hunne uiterste krachten in, om de authenticiteit dier mirakelen boven allen twijfel te verheffen.

De twee Tijdschriften welke in het Perzisch geschreven worden, zijn nog niet zoo volkomen bekend als de hiervoren genoemde, maar dit kan men er van zeggen dat zij niet veel meer bevatten dan een dor en smakeleus uittreksel uit de *Ukharis*, dat is, uit de openbare rapporten welke in de onderscheidene Hoven van Indië bekend gemaakt worden, en die een tot in de kleinste bijzonderheden gaande verslag geven van de dagelijksche verrichtingen der grooten, van hunne plegtige bezoeken, pligtplegingen, festynen als anderszins. Men schat dat het getal der lezers welke deze zes tijdschriften zamengenoemen hebben, ruim duizend kan belooopen. Dit is zeker vrij gering voor eene bevolking van 80 millioenen menschen; maar dit gering getal heeft eene strekking welke eene dagelijksche vermeerdering doet te gemaet zien, en men moet niet vergeten dat honderd en vijftig jaren geleden, de Tijdschriften in Groot-Brittannië en Frankrijk, gewis geen grooter getal van lezers telden. Behalve dat, worden er, onafhankelijk van de *Hindousche* en *Perzische* Couranten in Indië nog een groot getal Engelsche, dat is, in de Engelsche taal geschreven Tijdschriften, Periodieke Recneils en gelijksoortige werkjes in het licht gegeven. *Revue Britannique*.

GEDICHTEN

VAN
H. M. DE KONINGIN

VAN
SPANJE.

Sedert *Maria Stuart*, heeft men slechts weinig Koninginnen gezien, die ook dichtersessen waren. Thans heeft er zich echter eene aan de wereld doen kennen. Deze is Spanje's Koningin; is het droefgeestigheid, is het een stil terug wenschen naar het Duitsche Vaderland, welke aan deze Jonge Saksische Prinses, dichterlijke gedachten ingeeft, onder den Spaanschen hemelstreek? wil zij trachten om haar verdriet, hare verveling te vergeten, of af te leiden? of bejaagt zij de gunst van een woest volk door in zijne taal te zingen? weldra, indien wij aan het Engelsch Tijdschrift *the Globe* geloof mogen gunnen, zal er eene verzameling van *Poesies Castillanes* in het licht gegeven worden. In afwachting dat dit koninklijk dichtwerk ons eenmaal in handen kome, zie hier wat het zoo even genoemde tijdschrift daarvan voorloopig mededeelt.

De Koningin van Spanje, bij haar vertrek van *Solar* „*di Cabras*, heeft de beschrijving van die plaats gemaakt in een stuk van tien verzen, waarin zeer gelukkige wendingen voorkomen, en die ten bewijze verstrekken hoe groot de vorderingen zijn, welke die Prinses reeds in de Kastiljaansche taal gemaakt heeft. Het navolgende is de vertaling van haar dichtstuk: „Twee ellendige hutten tusschen twee steile rotsen, „het gezigt van eene uitgestrekte zandvlakte, „een vloed die zich met geweld en gedruis van de kruin eens bergs nederstort, eene dorre en „uitgedroogde natuur, en de Zon zelve, die, „als ware het met weersin op deze plaatsen hare „(Het vervolg op den kant van deze blad.)

* Het algemeen Kantoor van Administratie te Amsterdam, onder directie van STADNITSKI en VAN HEUREN LOM (c. s.), adverteert: dat de COUPONS, van door hetzelfde uitgegevene Certificaten van Russische Fondsen verschenen 1/13 Januarij 1827, van heden af, zullen worden betaald ten Kantore van de *Ontvang- en Betaalkas*, van de 6 pCt. in Assignaten, groot Rs. 30, met f 14. 63 cts., veertien guldens drie en zestig cents.

Idem 6pCt. in Zilver, groot Rs. 15, met f 27. 25 cts., zeven en twintig gulden en vijf en twintig cents. * Een ieder wordt gewaarschuwt de persoon van HERMANES VAN AS, niet verder te ontôeren of mer afscheuwelijke daden te beschuldigen; zoo er iemand is die een zoodanige beschuldiging weet aan te brengen, alleen van deze tijd, maar van zijn jeugd af tot heden toe, zal eene belooning genieten van twee honderd guldens.

Leyden den 26 Februarij 1827. * De nieuwe uitvinding van VIJLEN voor *Exterroogen*, *Likdoorens* of *Eeld enz.*, welke in eenige minuten de zelve tot stof, zonder de minste pijn, doen verdwijnen. Zijn te bekomen bij de Heer H. HORSMAN in het Magazijn van Galanterien, op de hoek van de Maarsemansteeg en Breedestraat te Leyden, alwaar Depot gesteld is, tegen deze geringe prijs van 60 cents. Het Berigt gratis.

* Op Zaterdag den 3 Maart 1827, zal men in 't Logement aan den Burg te Leyden, publiek veilen en verkoopen: Negen HUIZEN en ERVEN, allen staande en gelegen binnen de Stad Leyden; breeder bij Billetten ontschreven; waarvan inmiddels nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. B. VAN GENI te Leyden voornoemd.

* Op Zaterdag den 3 Maart 1827, des avonds ten vijf ure, zal men in het Heeren Logement aan den Burg binnen Leyden, ingevolge bekomen *Regterlijke autorisatie*, publiek veilen en verkoopen: Drie hechte, sterke wel betimmerde HUIZEN en ERVEN, staande en gelegen binnen Leyden, op de Oranjegracht, Wijk 8 N°. 599, 600 en 660; mitsgaders *Vrijwillig*, een aangename en wel gelegen SPEEL-TUIN, gelegen buiten de Koepoort der Stad Leyden, in de Roode Laan, onder den Ambachte van Soeterwoude, geteekend met N°. 311 en 312; breeder bij Biljetten ontschreven en nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris A. ZURDEEG, te Leyden voornoemd.

* Bij de Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK te Leyden, wordt heden uitgegeven:

I. De invoer van THEE, ter overweging voorgesteld, door P. DE HAAN, Pzn., in 8vo.; prijs 80 cents.

II. Het allezins gelijkend Portrait van den Wel-Ed. Heer Med. Dr. H. CUYPERS; gelitographieerd door den Heer C. KRUSEMAN; prijs op papier de *Chine*: f 2. op roijaal Velin: f 1. 60; (wordt niet in commissie verzonden).

* LEIDEN. — De *Gezigtkundige Glazen- en Brillenslijper* MAGNUS MORIS, berigt het geëerde Publiek dat hij alhier te spreken of te ontbieden is, in het Logement *de gouden Leeuw*, op de Breedestraat, Heden Maandag en Morgen, Dingsdag den 26 en 27 dezer; recomandeert zich tot het leveren van regelmatig geslepen GLAZEN tot BRILLEN, voor een ieders gezigt, ten einde hetzelfde tot in den hoogsten ouderdom te conserveren, en zal gemelde den 28ste en verdere dagen te spreken of te ontbieden zijn bij de Wed. WEYDOM, op de Kleine Groenmarkt te s' Gravenhage.

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.

* De Kommissie van Landbouw in ZUID-HOLLAND maakt hiermede, ter voldoening aan Zijner Majesteits Besluit van 10 April 1822 N°. 12, aan alle Eigenaars of Houders van SPRING-HENGSTEN, boven de twee jaren oud, bekend, dat de Keuring der *Spring-Hengsten* dit jaar zal gehouden worden:

Te Dirksland op Woensdag den 7 Maart } des voormiddags ten
Te Brielle op Donderdag den 8 Maart } tien uren,
Te Voorschoten op Woensdag den 14 Maart }
Te Gorinchem op Vrijdag den 16 Maart }
Zullende de Premie-Keur plaats hebben te Rotterdam op Woensdag den 28 Maart 1827, ten twaalf uren.

s' Gravenhage den 19 Februarij 1827.
Uit naam der Kommissie voort.,
JOAN QUARLES VAN UFFORD, Secretaris.

* De Houtvester in het 1ste District ZUID-HOLLAND, geeft bij deze kennis, dat de AANVRAAG-BILLETTEN voor Jagt en Visscherij, door de belanghebbende kunnen worden afgehaald; terwijl zij tevens herinnert worden, dat dezelve vóór den 1sten April aanstaande, behoorlijk ingevuld moeten worden tene bezorgt, wordende na dien tijd geene verzoeken daerom bij Request aangenomen.

C U N A E U S.

135ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Z E S D E K L A S S E.

57ste Lijst, Geene.
58ste „ N°. 8068 en 25269, ieder een prijs van f 1000.
59ste „ Geene.
60ste „ N°. 22571 en 31825, ieder f 1000, en 13496, een premie van f 2500.

LEYDSCH SCHOUWBURG.

Onder directie van J. H. HOEDT en W. A. BINGLEY. Maandag den 26 Februarij 1827,

DE KRUISVAARDERS, *Tooneelspel*, in vijf Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *A. von Kotzebue*; versierd met deszelfs Decoratiën, Costumes en verder groot Spectakel. Na hetzelfde: DE SCHIPBREUK, of D'ERFGENAMEN, *Blijspel*, naar het Fransch.

* Heden verlosse allervoorspoedigst van een DOCHTER, S. J. H. NEDERBURGH, geliefde Echtgenoot van

J. P. DE FREMERV. OUWENDIJK bij s' Gravezande 22 Febr. 1827.

* LEYDEN den 23 Februarij 1827. Heden overleden in den ouderdom van ruim 81 jaren, de Wel-Edele ziele Geleerde Heer JAN BARNARD SANDIFORT, O. Stads Medicinæ Doctor in s' Gravenhage.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 24 Februarij 1827.

Holland, Werkelijke Schuld. 2½ pCt. f 51½ a 52
Rest. Uitgestelde dito . . . . . 51½ a 52
Kans-Biljetten . . . . . 18 a 19
Stellen van uitgeloten dito . . . . . 6550 a 6600
Amortisatie-Sijndic. 4½ pCt. - 94½ a 95
Domein Losrenten . . . . . 87½ a 88
Handel-Maatschappij 4½ „ - 87½ a 88
Frankrijk, Inschrijving Groot. 5 „ - 1 a 1
Dito op dito . . . . . 3 „ - 69 a 69½
Rusland, bij Hope en Comp. . . . . 5 „ - 99½ a 100
Ins. op 't Grootb. . . . . 6 „ - 51½ a 52
Pruissen, Obl. Neg. Londen . . . . . 5 „ - 1 a 1
Dito in Londen van 1822 . . . . . 1 a 1
Spanje, Obl. bij Hope en Comp. 5½ pCt. - 26½ a 27
Nieuwe geldl. van 1822 . . . . . 11½ a 12
Oostenr., Obl. bij Gollen Comp. 5 „ - 75½ a 76
Dito . . . . . 4 „ - 61 a 62
Certificaten . . . . . 2½ „ - 41½ a 42
Neg. Metaliek . . . . . 5 „ - 85½ a 86
Dito Bank-Actien . . . . . 1280 a 1290
Napels, Certificaten . . . . . 5 pCt. - 1 a 1
Dito dito in Napels . . . . . 70 a 71

GEVONDEN HANDSCHRIFTEN

VAN
M I L T O N.

Men heeft te Londen nieuwe Letterkundige schatten ontdekt. Een roeval heeft een dik pak met handschriften uit een verhoeten hoek te voorschijn gebragt, bevattende het *openbaar en ambtelos leven* van *Milton*. Op deze papieren was de hand gelegd onder de Regering van *Karel II.*, en zij waren ongemerkt blijven liggen tot op dezen tijd, in het *Bureau der Staats-Archiven*. Eene levensbeschrijving van dien beroemden dichter, geschreven door den uitgever zijner dichtwerken, is

dit nu ter perse. Dezelve zal ongemeen welverwachtte bijzonderheden bevatten, waarvan men tot hertoe nog geen enkel kennis droeg, en die in deze nu onlangs ontdekte echte snikken ten papiere gesteld zijn geworden. Het schijnt dat deze papieren in het bezit geweest zijn der Weduwe van *Milton*.

SEDELT ONZE LAATSTE ZIJN IN TESSAL BINNENGEKOMEN K. J. DOOIJES, van Borden, Kap. Olsen, van Bergen. Volgens een brief van Wijk, op het Eiland Föhr, in dato 12 Februarij, was aldaar herijc ingekomen uit Mandö, van Kap. J. Warrus, geveerd hebbende het schip *die Jungfrun Maria*, hetwelk den 13 Januarij van Hill naar Föhr vertrokken zijnde, in den storm van den 14den dito een man van het volk, benevens een zwaard en den 17de te Balthum binnengekomen was, dooch den 25ste de reis voortgezet hebbende, den volgende dag door een harden N. O. wind overvallen en door zwaar zellen zoodanig lek werd, dat het ondanks aanhoudend pompen, vol water liep en hij benevens de stuurman en een man, genoodzaakt was, zich in de boot te redden, waarna zij het schip dadelijk op het ijs bezet geweest te zijn, gedurende welke tijd de stuurman van koudte en gebrek omkwam, was de Kap. en de overgebleven matroos met assistentie van 10 van van Minnoë, bijna versijfeld van koudte, aldaar aangebragt. Volgens een brief van Nyborg van den 18 Februarij, was de Belt geheel met ijs bedekt, en de overvaart zeer bezwaarlijk.